

LIETUVOS RESPUBLIKOS NAFTOS PRODUKTŲ IR NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ ĮSTATYMO NR. IX-986 10 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas, siekiant užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos srities – naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo – saugumą, kad specialiosios naftos produktų atsargos (toliau – specialiosios atsargos) būtų apsaugotos nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių ir prireikus nustatyta tvarka, laiku ir tinkamai būtų pateiktos šalies vartotojams.

Įstatymo projekto tikslas – nustatyti valstybės lėšomis kaupiamų specialiųjų naftos produktų atsargų laikymo reikalavimus, siekiant užtikrinti, kad šios atsargos, kurių kaupimas ir tvarkymas yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos sritis, būtų apsaugotos nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksnių ir specialiųjų atsargų saugojimo paslaugos būtų įsigytos iš tiekėjų, kurie nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ar nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

Energetikos sektorius, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte, yra strategiškai svarbus ūkio sektorius nacionaliniam saugumui užtikrinti. Tai yra Lietuvos Respublikos valstybei ir visuomenei ypač svarbios veiklos, kurią nutraukus, sutrikdžius, apribojus ar nustojus vystyti gali būti pažeisti nacionalinio saugumo interesai, sritis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 straipsnio 4 dalis). Lietuvos Respublikos Vyriausybė, kuri Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 2 dalimi įgaliota nustatyti ir konkrečiai nurodyti, kokios ūkinės veiklos sritys yra laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 556 „Dėl ūkinės veiklos sričių, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, sąrašo nustatymo“ 1.11 papunkčiu nustatė, kad naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimas ir tvarkymas yra laikomas nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi.

Tačiau šiuo metu teisės aktuose nenumatyta, kad nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi laikomos valstybės lėšomis kaupiamos specialiosios atsargos būtų laikomos naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, kurie atitiktų Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus. Taip pat nenumatyta pakankamos rizikos valdymo priemonės, kad specialiųjų atsargų saugojimo paslaugos būtų įsigytos iš tiekėjų, kurie nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ar nacionalinio saugumo interesų užtikrinimui.

Kaip nustatyta Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje, valstybės lėšomis kaupiamos specialiosios atsargos gali būti tik valstybės nuosavybė. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalies 13 punktu ir Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 1 punktu, specialiąsias atsargas kaupia ir tvarko viešoji įstaiga Lietuvos energetikos agentūra (toliau – Agentūra), kurios vienintelė savininkė, kaip nustatyta Energetikos įstatymo 13¹ straipsnio 1 dalyje,

yra valstybė. Specialiosios atsargos gali būti laikomos tik Lietuvos Respublikos teritorijoje ir privalo būti laikomos taip, kad jas, esant Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos nurodymui, būtų galima bet kuriuo metu pristatyti tiekimui galutiniams vartotojams (Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 10 straipsnio 1 ir 3 dalys). Kaip nustatyta Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje, valstybės nuosavybės teise įgytas specialiąsias atsargas Agentūra gali laikyti naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) ar saugyklose, kuriuos (ar dalį kurių) Agentūra valdo turto patikėjimo ar nuomos pagrindais, arba sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje. Kai ketinama atsargas laikyti sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje, kaip nustatyta Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje, konkretų atsargų sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėją Agentūra turi parinkti Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka. Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1901 „Dėl Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“, kurios nustato naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo užduočių nustatymo, atsargų kaupimo, laikymo, apskaitos, kokybės reikalavimus, specialiųjų atsargų laikymo fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimai nenustatyti.

Pažymėtina, kad valstybės įmonė Lietuvos naftos produktų agentūra (toliau – LNPA), kuri iki 2019 m. sausio 1 d. valstybei nuosavybės teise priklausančių naftos produktų atsargų perdavimo Agentūrai (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimas Nr. 1347 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių naftos produktų atsargų perdavimo viešajai įstaigai Lietuvos energetikos agentūrai pagal valstybės turto patikėjimo sutartį“, Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2018 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. 1-440 „Dėl valstybės įmonės Lietuvos naftos produktų agentūros likvidavimo“) buvo atsakinga už specialiųjų atsargų kaupimą ir tvarkymą, buvo įtraukta į strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių valstybės įmonių sąrašą.

LNPA specialiąsias atsargas kaupė ir tvarkė Subačiaus kuro bazėje (valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje), kuri nuosavybės teise priklausė ir priklauso Lietuvos Respublikai ir kurią patikėjimo teise valdė LNPA. Lietuvos Respublikos Vyriausybė 2012 metais Subačiaus kuro bazės (ilgalaikio materialiojo turto) verte, kurią patikėjimo teise valdė LNPA, padidino AB „Klaipėdos nafta“ įstatinį kapitalą, su sąlyga, kad AB „Klaipėdos nafta“ ne trumpiau kaip dešimčiai metų išnuomos LNPA turtą, reikalingą naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimui ir tvarkymui (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 15 d. nutarimo Nr. 204 „Dėl valstybės turto investavimo ir akcinės bendrovės „Klaipėdos nafta“ įstatinio kapitalo didinimo“ 1 ir 2 punktai). LNPA 2012 m. rugpjūčio 29 d. šviesiųjų naftos produktų talpyklų nuomos sutartimi Nr. S-33 (toliau – Sutartis) iš AB „Klaipėdos nafta“ dešimčiai metų išsinuomojo maksimalų dydį naftos produktų talpyklų, esančių Subačiaus kuro bazėje, specialiųjų atsargų saugojimui, kaupimui ir tvarkymui. 2022 m. rugpjūčio 28 d. baigiasi Sutarties, kurią sudarė AB „Klaipėdos nafta“ ir LNPA, perdavusios visas Sutartyje nustatytas teises ir pareigas Agentūrai, galiojimas.

Atkreiptinas dėmesys, kad AB „Klaipėdos nafta“ įtraukta į antros kategorijos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įmonių sąrašą (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 2 priedo 11 punktas). Valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai, taip pat yra įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašą (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 4 priedo 2 punkto 1 papunktis). Konkrečių

nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 558 „Dėl Konkrečių nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto sąrašo patvirtinimo“, 2.12 papunktyje nustatyta, kad valstybės kontroliuojamas naftos terminalas, esantis Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniai, reikalingi naftos terminalo veiklai, yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinti infrastruktūra. Valstybės kontroliuojamam naftos terminalui, esančiam Subačiaus gyvenvietėje, ir jo priklausiniams, reikalingiems naftos terminalo veiklai, kaip labai didelės rizikos objektui, nustatytas ketvirtasis fizinės saugos lygis (Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių energetikos įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčios energetikos infrastruktūros fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2019 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. 1-9 „Dėl Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių energetikos įmonių ir nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčios energetikos infrastruktūros fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimų patvirtinimo“ (toliau – Reikalavimai), 19.5 papunktis). Ketvirtasis fizinės saugos lygis – aukščiausio lygio apsaugos sistema, taikoma labai didelės rizikos objektams (Reikalavimų 12.4 papunktis), kuriose taikomos šios organizacinės ir techninės priemonės: aukščiausio lygio apsaugos sistema, leidžianti aptikti, įvertinti, sulaikyti ir neutralizuoti grėsmes, perimetro tvora, kuri sutvirtinta fizinėmis priemonėmis (dviejų ruožų tvora), apsunkinančiomis patekimą į teritoriją, dviejų ruožų elektroninė perimetro apsaugos sistema, užtikrinanti efektyvų pažeidimo identifikavimą, į objekto teritoriją patenkančio autotransporto išsamios patikros punktas, objektas nuolat saugomas ginkluotų apsaugos darbuotojų ir taikomos kitos priemonės.

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, siekiant valstybiniu lygiu apsaugoti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo veiklą, kuri yra laikoma nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi, tiek įmonė, tiek subjektas, kurie teikia specialiųjų atsargų sandėliavimo paslaugą, buvo ir yra įtraukti į Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų sąrašą. Tačiau, kaip minėta, 2022 m. rugpjūčio 28 d. pasibaigus Sutarties, kurią sudarė AB „Klaipėdos nafta“ ir LNPA, perdavusios visas Sutartyje nustatytas teises ir pareigas Agentūrai, galiojimui, Agentūra, kaip nustatyta Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje, Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka turės atrinkti sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėją. Tačiau nei jam, nei jo valdomam objektui pagal galiojančius teisės aktus nenustatyti reikalavimai, kurie taikomi nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbioms energetikos įmonėms ar nacionaliniam saugumui užtikrinti strateginę ar svarbią reikšmę turinčiai energetikos infrastruktūrai.

Atsižvelgiant į tai ir siekiant toliau užtikrinti nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos srities – naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo ir tvarkymo – saugumą, siūloma keisti Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymą ir nustatyti, kad visos Agentūros laikomos specialiosios atsargos turi būti laikomos naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, kurie pripažinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra ir atitinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimus. Specialiųjų atsargų sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjai, kuriems priklausantys naftos produktų ar naftos sandėliai (terminalai) arba saugyklos yra pripažinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra, būtų atrinkti Viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka. Nustačius šiuos reikalavimus būtų užtikrinta, kad specialiųjų atsargų saugojimo paslaugos būtų įsigytos iš tiekėjų, kurie nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ar nacionalinių interesų užtikrinimui.

Kadangi, kaip minėta, valstybės lėšomis kaupiamos specialiosios atsargos laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi, labai svarbu užtikrinti, kad šios atsargos nepertraukiamai būtų laikomos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, kurioms būtų taikomi atitinkami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reikalavimai. Todėl ypatingai svarbu, kad Įstatymo projektas, kuriame siūloma nustatyti reikalavimus specialiųjų atsargų sandėliams (terminalui) ar saugykloms, būtų priimtas ir siūlomi pakeitimai įsigalioję kaip įmanoma skubiau. Siekdama užtikrinti nepertraukiamą Įstatyme nustatytos pareigos kaupti ir tvarkyti specialiąsias atsargas įgyvendinimą, Agentūra pirkimą specialiųjų atsargų sandėliavimo paslaugai įsigyti turi paskelbti ne vėliau kaip š. m. antrajame ketvirtyje.

2. Projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Energetinio saugumo grupės (vadovas Dainius Bražiūnas, tel. +370 69 907 102, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt) vyriausioji specialistė Lina Švėgzdaite (tel. +370 60 253 764, el. p. lina.svegздаite@enmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad valstybės nuosavybės teise įgytas specialiąsias atsargas Agentūra gali laikyti naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) ar saugyklose, kuriuos (ar dalį kurių) Agentūra valdo turto patikėjimo ar nuomos pagrindais, arba sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje. Kai ketinama atsargas laikyti sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėjų dispozicijoje, kaip nustatyta Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 11 straipsnio 4 dalyje, konkretų atsargų sandėliavimo (terminalo) paslaugų teikėją, Agentūra turi parinkti Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka.

Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad energetikos sektorius yra strategiškai svarbus ūkio sektorius nacionaliniam saugumui užtikrinti. Atitinkamai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. birželio 6 d. nutarimo Nr. 556 „Dėl ūkinės veiklos sričių, kurios laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbių ūkio sektorių dalimi, sąrašo nustatymo“ 1.11 papunktyje nustatyta, kad naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimas ir tvarkymas yra laikomas nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi.

Tačiau šiuo metu nei Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatyme, nei Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1901 „Dėl Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų sudarymo reglamentavimo, tvarkymo, kaupimo, naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“, kurios nustato naftos produktų ir naftos valstybės atsargų kaupimo užduočių nustatymo, atsargų kaupimo, laikymo, apskaitos, kokybės reikalavimus, specialiųjų atsargų laikymo reikalavimai, užtikrinantys nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus, apsaugą, nenustatyti.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projekte siūloma nustatyti specialiųjų atsargų laikymo reikalavimus – kad visos Agentūros laikomos specialiosios atsargos turi būti laikomos naftos produktų ar naftos sandėliuose

(terminaluose) arba saugyklose, kurie pripažinti nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra ir atitinka Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytus nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių įrenginių ir turto fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimus.

Priėmus Įstatymo projekte siūlomas nuostatas, bus užtikrinta, kad valstybės lėšomis kaupiamų specialiųjų atsargų, kurių kaupimas ir tvarkymas yra nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos sektoriaus ūkinės veiklos sritis, saugojimo paslaugos būtų įsigytos iš tiekėjų, kurie nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ar nacionalinių interesų užtikrinimui, ir šios atsargos būtų laikomos užtikrinant Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų fizinės ir veiklos apsaugos reikalavimus ir tokiu būdu būtų apsaugotos nuo visų galinčių kelti grėsmę nacionalinio saugumo interesams rizikos veiksmų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymo projektą, tikėtinas teigiamas poveikis kaupiant ir tvarkant atsargas, kurios bus laikomos naftos produktų ar naftos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, pripažintose nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra.

Neigiamo poveikio kitoms sritims (aplinkai, valstybės finansams, administracinei naštai) nenumatoma. Jei specialiosios atsargos bus nepertraukiamai laikomos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, kurioms būtų taikomi atitinkami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reikalavimai, t. y. jei mažais kiekiais specialiųjų atsargų nereikės transportuoti po visą šalį, valstybės biudžetui nebus poveikio – papildomų lėšų specialiųjų atsargų kaupimui ir tvarkymui nereikės.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projekto priėmimas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projektas konkurencijai, verslo sąlygoms ir jo plėtrai neigiamos įtakos neturės.

Agentūrai reikalingas maksimalus saugyklų dydis sudaro iki 40 tūkst. tonų benzino ir iki 200 tūkst. tonų dyzelino, tai yra iš viso iki 240 tūkst. tonų šviesiųjų naftos produktų saugojimui, kaupimui ir tvarkymui (tai 289 tūkst. m³ tūrio saugyklos). Kaip nustatyta ir Naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo 10 straipsnyje, saugyklos gali būti tik Lietuvos Respublikoje.

Turimais duomenimis, saugyklų turi AB „Orlen Lietuva“ (720 tūkst. m³ naftos perdirbimo gamykloje Mažeikiuose ir 1 070 tūkst. m³ naftos priėmimo terminale Būtingėje), AB „Klaipėdos nafta“ (436 tūkst. m³ terminale Klaipėdoje ir 338 tūkst. m³ Subačiaus naftos terminale), UAB „Krovinių terminalas“ (182 tūkst. m³ Klaipėdos uoste), UAB Kaunas Terminal LT (120 tūkst. m³ Kaune), UAB „Okseta“ (58 tūkst. m³ Kaune, 22 tūkst. m³ Kėdainiuose ir 15 tūkst. m³ Panevėžyje), UAB Naftėnas (30 tūkst. m³ Panevėžyje), UAB Ave-Matrox (27,8 tūkst. m³ Jonavoje) ir kitos, mažesnes saugyklas turinčios, įmonės. Tačiau, pagal turimą informaciją, nemaža minėtų įmonių saugyklų dalis yra naudojama arba buvo naudojama mazutui saugoti ir šviesiesiems naftos produktams saugoti netinkamos, dalis saugyklų naudojama komerciniams tikslams. Nėra duomenų, ar šiose saugyklose tinkamai vykdoma naftos produktų apskaita (skaitikliai), ar jose galėtų būti tinkamai atlikti specialiųjų atsargų keitimai, kurie vykdomi kas treji metai. Taip pat neturima duomenų apie šių saugyklų savininkus (išskyrus AB „Klaipėdos nafta“ ir AB „ORLEN Lietuva“

saugyklas, kurios pripažintos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra) nacionalinio saugumo prasme.

Pagal turimą informaciją Lietuvoje naftos produktų (benzino ir dyzelino) sandėliavimo paslaugas saugyklose, kurios pripažintos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbią reikšmę turinčia infrastruktūra, gali pasiūlyti dvi įmonės: AB „Klaipėdos nafta“ ir AB „ORLEN Lietuva“. AB „Klaipėdos nafta“ Subačiaus naftos terminale gali sutalpinti 338 tūkst. m³ šviesiųjų naftos produktų, Būtingės terminale, kuris priklauso AB „ORLEN Lietuva“, gali būti sutalpinta 1 070 tūkst. m³ naftos produktų. Žinoma, kad Būtingės terminale esančios saugyklos naudojamos tik žaliavinės naftos saugojimui ir paskirstymui. Kitų Lietuvos Respublikoje esančių įmonių turimos naftos produktų saugyklos nepripažintos nacionaliniam saugumui svarbia infrastruktūra.

Įstatymo projektas neapriboja ūkio subjektų galimybės vykdyti ūkinę veiklą.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

Įstatymo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai ir kitiems strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus siūlomą Įstatymo projektą, kitų įstatymų priimti, pakeisti ar pripažinti netekusias galios nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Įstatymo projektu neįtvirtinamos naujos sąvokos, todėl jis nevertintas Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektu reglamentuojami klausimai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų parengti

Priėmus siūlomą Įstatymo projektą, įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikia.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomos lėšos nereikalingos.

14. Projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymo projektas teiktas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybai, Viešųjų pirkimų tarnybai išvadoms gauti, gautos ir įvertintos jų pastabos ir pasiūlymai. Įstatymo projektas

taip pat patikslintas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia Įstatymo projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*: *nafta, naftos ištekliai, naftos produktai, specialiosios atsargos, saugumas, nacionalinis saugumas*.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Kadangi valstybės lėšomis kaupiamos specialiosios atsargos laikomos nacionaliniam saugumui užtikrinti strategiškai svarbaus energetikos ūkio sektoriaus dalimi, labai svarbu užtikrinti, kad šios atsargos nepertraukiamai būtų laikomos sandėliuose (terminaluose) arba saugyklose, kurioms būtų taikomi atitinkami nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos reikalavimai. Siekdama užtikrinti nepertraukiamą Įstatyme nustatytos pareigos kaupti ir tvarkyti specialiąsias atsargas įgyvendinimą, Agentūra pirkimą specialiųjų atsargų sandėliavimo paslaugai įsigyti turi paskelbti ne vėliau kaip š. m. antrąjį ketvirtį.

Todėl, kaip minėta, ypatingai svarbu, kad Įstatymo projektas, kuriame siūloma nustatyti reikalavimus specialiųjų atsargų sandėliams (terminalui) ar saugykloms, bei tokiu būdu būtų užtikrinta, kad specialiųjų atsargų saugojimo paslaugos būtų įsigytos iš tiekėjų, kurie nekelia grėsmės Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo ar nacionalinių interesų užtikrinimui, būtų priimtas ir siūlomi pakeitimai įsigalioję kaip įmanoma skubiau.